

سیرشناسه	حسین زاده، سید محمد، ۱۳۵۷ -
عنوان و نام پدیدآور	عوام زاده، مولف سید محمد حسین زاده.
مشخصات نشر	تهران: پیام رهیابان، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	۲۸۸ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۶۹۰۱-۷۷-۰
قیمت	۱۵۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	لیبا
موضوع	علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ - اصحاب -
رده بندی کنگره	۱۳۹۵ ع ۵ ح ۳۷ / BPAY
رده بندی دیویی	۹۵۱/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی	۴۲۱۹۲۵۰

■ عوام زاده

■ مولف: سید محمد حسین زاده

■ امورهنری: مسعود چترروز

■ شمارگان: ۱۰۰۰

■ ناشر: پیام رهیابان

■ قیمت: ۱۴۰۰۰۰ ریال

■ چاپ و صحافی: محمد

■ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۶۰۷۱-۶-۷

■ ناظر چاپ: احمد پور سراجیان

انتشارات پیام رهیابان

تهران - میدان سپاه - خیابان باباخانیلو

پلاک ۶۹ - طبقه دوم

تلفن: ۸۸۴۷۱۹۷۲

فکس: ۷۷۶۸۸۴۱۴

www.ketabochap.ir

payam.banar@yahoo.com

هر نوع تکثیر و نشر کتاب یا بخش‌های مستقلی از آن، منوط به اجازه‌ی کتبی ناشر است. نقل مطالب منحصرأذکر مشخصات
کتاب و یا اشاره به نام ناشر مجاز است.

فهرست

- ۵ تقدیمه
- ۷ دیباچه = گودال
- ۱۱ فصل اول = از قعر دوزخ
- ۲۳ فصل دوم = رندان بلاکش
- ۳۵ فصل سوم = آینه و تصویر
- ۴۹ فصل چهارم = یک تیر و دو نشان
- ۶۵ فصل پنجم = قالیچه سلیمان
- ۸۵ فصل ششم = هنر شیطان
- ۱۰۵ فصل هفتم = شیر و زنجیر
- ۱۳۷ فصل هشتم = دور و خطابکش
- ۱۶۷ فصل نهم = خازن هفته
- ۱۹۵ فصل دهم = کشتی شکسته و کشتی شسته
- ۲۱۷ فصل یازدهم = حرف اول و آخر
- ۲۱۱ مباحث تکمیلی = فرعون و مصر
- ۲۲۱ مباحث تکمیلی = ۶۰۰۰ سال عبادت
- ۲۶۱ پیوست‌ها
- ۲۸۱ منابع

دییاجه گودال

قال الحكيم في كتابه الكريم: «حَسَبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ. وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَافِرِينَ»^۱

وقال النبي الكريم: «النَّاسُ كُلُّهُمْ هَلَكِي إِلَّا الْعَالَمُونَ، وَالْعَالَمُونَ كُلُّهُمْ هَلَكِي إِلَّا الْعَالَمِلُونَ وَالْعَالَمِلُونَ كُلُّهُمْ هَلَكِي إِلَّا الْمُخْلِصُونَ وَالْمُخْلِصُونَ عَلَى خَطَرٍ عَظِيمٍ»^۲

آب، مایه‌ی حیات است. باران رحمت خدا که باریدن می‌نیرد، اراضی مختلف در قبال بارش آن، واکنش‌های متفاوتی از خود نشان می‌دهند. در میان اراضی، زمینی است که به انتظار بارش باران، دهان گشوده تا به

۱. عنکبوت، ۲.

۲. مردم همه در مسیر هلاکت‌اند مگر اهل علم، و اهل علم نیز در مسیر هلاکت‌اند مگر اهل اخلاص و مخلصان نیز بر لبه‌ی پرتگاه خطرناکی قرار دارند. (عطر معرفت)، ص ۵۶. به نقل از جامع السعادات، ج ۱، ص ۲۳۹، المحجة البيضاء، ج ۷، ص ۲۰۳. مانند این حدیث با ابداًکی اختلاف در میزان الحقیقه، ج ۴۴۹۰ چنین ذکر شده است: عن علی (ع)، الذین اكلها جهل الامواضع العلم، والعلم كله حجة الاما عمل به، والفعل كله بلاء الاما كان مخلصا، والاخلاص على خطر حتى ينظر القيد بما يحتم له (میزان الحکمة، ج ۳، ص ۴۷۸۳) عن النبي (ص)، العلماء اكلهم هلكي العالمين، والعالمون كلهم هلكي الا المخلصين والمخلصون على خطر.

محض احساس نوازش قطرات، جرعه جرعه آن را سر کشد و آن گاه، هر قطره را تبدیل به جوانه‌ای زیبا و سرسبز نماید و «فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً»^۱ مصداق عینی یابد.

زمینی دیگر، گودالی است که از این بارش زلال، بهره‌ای نمی‌برد. تنها منبعی را ماند که آب را در خود ذخیره کرده، برای روز مبادا در اختیار زمینداران قرار می‌دهد تا با آن، عطش جان‌گناه خود را رفع نمایند و یا کشت‌زار، تشنه‌ی خود را به نوایی برسانند.

زمین دیگری نیز هست که نه ظرفیت رویاندن گیاه دارد و نه توان انبار آب. نه خود منبعی می‌برد و نه به غیر خود نفعی می‌رساند. شوره‌زاری است بی‌ثمر «وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَيْءٍ فَاعْتَبِرْ»^۲.

... باران رحمت از صاحب بعثت حضرت ختمی مرتبت نیز که باریدن گرفت، مردم بسان اراسی سه‌گانه، به انشعاب مختلف یافتند و هر یک، نقش زمینی را ایفا کردند.^۳

عده‌ای بهره بردند و بهره رسانند، استفاده را به افاده پیوند زدند.

عده‌ای نه بهره بردند و نه بهره رساندند. نفع‌های پاک آسمانی، ذره‌ای بر آنان نیفزود، «الْأَخْسَارُ»^۴.

عده‌ای نیز بهره‌ی چندانی از ایسن نزول برکات و نعمات نبردند و در نهایت، برکه‌ای شدند که تشنگان، عطش معنوی خود را در بزم آنان مرتفع نموده و مصداق «رَبِّ حَامِلِ فَقْهِهِ إِلَى مَنْ هُوَ أَفْقَهُ مِنْهُ»^۵ گردیدند.

۱. حج، ۶۳.

۲. مائده، ۱۰۰.

۳. فان مثل بعثي ربي من الهدى والعلم كمثل غيث... (بحار الانوار، ج ۱، ص ۱۸۴).

۴. ولا يزيد الظالمين الا خساراً (اسراء، ۸۲).

۵. قال رسول الله (ص): نضر الله عبداً سمع مقالتي فوعاها ثم بلغها عني فرب حامل فقه غير فقيه ورب حامل فقه إلى من هو أفقه منه. خداوند شاداب و خرم گرداند بنده‌ای که سخن مرا بشنود و آنرا خوب فرا گیرد و سپس به دیگران برساند؛ زیرا چه بسا کسانی که بار فقه را بر دوش می‌کشند اما فقیه نیستند و چه بسا کسانی که فقه را به افرادی منتقل می‌کنند که از خود آنان (انتقال‌دهندگان) به‌تر می‌فهمند. (میزان الحکمه، ج ۲، ح ۳۵۱۳).

گرچه سفاقت، خصلت اهل روایت بدون درایت، و عالمان بی عمل است،^۱ لیکن برای زمین خوردگانی چون حقیر، که توفیق استیضاء از معارف نورانی اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام را به اتلاف عمر گرانمایه از کف داده‌اند، چاره‌ای نیست جز آن‌که اگر نتوانستم بلد طیبی باشم که «يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ»^۲، لا اقل بلد خبیثی هم نباشم که «لَا يَخْرُجُ مِنْهُ إِلَّا نَكِدًا»^۳. لذا قلم به دست گرفته و گودال‌وار، گوشه‌ای از معارف خاندان نور را به مدد امیر مومنان (ع) در اختیار عاشقان و دوست‌داران آن حضرت قرار دادم. شاید بتوان به برکت عمل مقبول آنان، توشه‌ای برای قبر و قیامت خود بردارم.

کتاب حاضر به یادگارانم می‌هر دردمندی است که درد دین و درد یاری امام مبین دارد، در سالی که از پیوسته‌ایم مسیر غافل است و نمی‌داند که در این راه، «بسی دانه فشانند»^۴ بسراپا تنیدند.

کتاب حاضر، شرح زندگانی کسانی است که به زعم خود، عمرشان را وقف نوکری امیر مومنان (ع) نموده‌اند و پشیمانی برای بقاء خود در مسیر، ادعای سرقفلی دارند، ولیکن نقشه‌ی شیطان آن قدر آرام و بطیء اجرا می‌شود که، آن‌که از تمام وجودش بوی خدا استشمام می‌شود، به یک‌باره تمام وجودش تهی از خدا شده و تنها بویی که از حرکات و سکنات او به مشام نمی‌رسد، خداست.

انسان، یک‌بار بیش‌تر یا به عرصه‌ی وجود نمی‌گذارد. فقط و فقط یک‌بار فرصت امتحان دارد. آن‌هم به چه قیمتی؟ یا «جَنَّتْ عَذَنُ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ»^۵ بهای او می‌شود و یا «نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا»^۶ لذا آن‌جا که سعدی می‌گوید: «باید دو عمر داشت؛ تا در یکی تجربه آری به‌دست، در دیگری تجربه آری

۱. ...لأن العلماء همتهم الرغاية والسفهاء همتهم الرواية (بحار الانوار، ج ۲، ص ۳۷).

۲. اعراف، ۵۸.

۳. همان.

۴. کهف، ۳۱.

۵. توبه، ۸۱.

به کار... علی (ع) می گوید: «فرزندم! تو در تاریخ نگاه کن... تا به اندازه‌ی تمام عمر آن‌ها تجربه بدست آوری... و آن‌ها را در عمر کوتاه خودت بکار گیر، تا بدین گونه، غرامت‌های دیگران را، جلوگیری غرامت خودت ساخته باشی.»^۱

سعی بر آن بوده که سرگذشت تحلیلی و مستدل، از جریان سعادت تا شقاوت اهل مسیر، بر اساس انطباق با یکی از مصادیق خارجی آن، به گونه‌ای ترسیم شود که از آن، نتیجه‌ی عملی متولد گردد.

لازم به ذکر است مطالب پاورقی، مرتبط با متن و در راستای تفهیم هر سه بخش از محتوای اصلی متن، تهیه و تدوین گردیده است. لذا توصیه می‌شود به پای متن، مطالب پاورقی نیز ملاحظه و مطالعه شود و استثنائات این نه‌کار، قاعده‌ی «علیکم بالمثون لبالحواشی» جای خود را به قاعده‌ی «علیکم بالحواشی» بدهد. ضمناً در ذکر اسناد، از منابع واسطه نیز نام برده شده است تا هم اعیان امانت صورت گرفته باشد، و هم مآخذ درجه‌ی دو و سه نیز به علمندان معرفی شده باشد تا در صورت لزوم به آن‌ها مراجعه شود.

در این توفیق بزرگ، از خداوند منان و امیر مومنان (ع)، کمال امتنان را داشته و از قصور و تقصیر خود در تحلیل و سنجش باحث تاریخی، که بلاشک رنگی از ضعف‌ها و نقص‌ها و گرایش‌های شخصی به خود دارد، طلب مغفرت دارم.

در پایان از استاد عزیزتر از جان ام آیت الله سید حسن علوی داماد طه العالی، که هرچه دارم از او دارم و هرچه کم دارم از کوتاهی و سستی خود در تلمذ پای درس او دارم، سپاس گزارم.